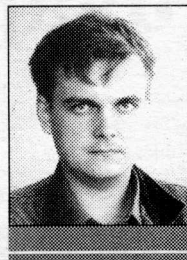

Naised, rohkem tolerantsust

ERKKI
BAHOVSKI

Valitsusväliste naisteorganisatsioonide foorum Pekingi äärelinnas Huairous on sisse juhatanud eile avatud ja täna tööd alustava ÜRO IV ülemaailmse naiste konverentsi. Foorumil on jõutud juba teha palju kära ja samuti on suudetud endale tähelepanu tõmmata sellega, et kõnealune sündmus leiab aset Hiinas. Kohati jääb aga arusaamatuks, mida foorum taotleb.

Naiste allasurutud seisund maailmas

Naised saavad sama töö eest vähem palka kui mehed. Samuti on naiste suurem kirjaoskamatus (33,6 protsenti) vähenemas aeglasemalt. Naised moodustavad ka enamiku maailma vaestest (60 protsenti).

Üleeile ütles Bangladeshi esindaja Rounaq Jahan, et naised moodustavad kuus protsenti valitsuste liikmetest ja 11 protsenti seaduseandjast.

Need on ainult mõned näited. Seega on naistel muret küllalt. Kuid kahjuks otsitakse süüdlast ikka meestes. Mehed oleksid justkui mingid rahva vaenlased või kahjurid oma aegses Nõukogude Liidus. ÜRO IV ülemaailmse naiste konverentsi peasekretär Gertude Mongella on oma avaldustes üles kutsunud erilisele valvsusele foorumil osalevate meeste suhtes, et nood sõnajär-

ge hellade teemade arutamisel end kätte ei võtaks.

Alates Suurest Prantsuse revolutsioonist on inimkonnale saanud selgeks, et võrdsust ja vabadust ei saa korraga endale lubada. Marksistid nägid proletariaadis uut jõudu, kes rõhutust seisundist tõuseb maailma valitsema. Kas on nüüd naised see uus jõud? Neid ju ka eksploateeritakse ja kasutatakse ära. Õnneks ei ole naised jõudnud mingini naiste diktatuurini, mis nagu omal ajal oli proletariaadi diktatuur - oleks vähemuse võim enamuse üle. Foorum ei esinda ju kõiki naisi, nagu kommunistlik partei ei esindanud kõiki töölisi.

Ekkki foorumi deviisiks on «Vaadata maailma naise pilgu läbi», tegelevad naised samade probleemidega mis mehedki. Nimelt

Hiina ja selle maa inimõigustega.

Foorum on saavutanud vaidlustes Hiinaga juba mitu võitu. Esimeseks neist tuleb pida seda, et foorum õnnestus korralda Hiinas. Hiina võimude vastuseis murti juunis, kui foorumile anti luba koguneda Huairous.

Teine võit leidis aset foorumil. Pärast ultimaatumit, milles foorum ähvardas laiali minna, kui Hiina võimud ei lõpeta foorumi territooriumil delegaatide jälgimist, vähendasid võimud

politsei jõude ja foorum võis jätkuda.

Samuti on saanud foorumist osa võtta mitmed inimõiguslased nii Hiinast kui ka väljastpoolt.

Kuid samas... Kas pole foorumi korraldamine Hiinas hoopiski Pyrrhose võit? Foorumi korraldamine sellisel maal, kus inimõigustega pole kõik korras, tõmbas endale küll laia maailma tähelepanu, kuid jättis tagaplaanile naiste enda õigused. Maailma uudisteagentuurid on täis teateid foorumi vaidlustest Hiina võimudega, lahingutest Hiina politseiga, videolintide üle piiri smugeldamisest jne. Vähem räägitakse naiste eneste olukorras. Milleks siis foorum üldse kokku tuli? Ühelt poolt: kui foorum oleks korraldatud näiteks Belgias, ei oleks sellele pööratud nii suurt tähelepanu, teisalt aga oleks saanud võibolla tõesti mõne hella teema selgeks rääkida. Kas tahavad foorumi korraldajad näidata, et nemad suudavad seni tõrksta Hiina inimõigustele küsimuses alistuma sundida? Millele on siis foorum suunatud - võrdsuse või vabaduse saavutamisele?

Foorumi avamisel kõnet pidanud Myanmari (Birma) kuulsaim naispoliitik Aung Suu Kyi kutsus videolindi vahendusel naisi üles tolerantsusele ja võitlusele võrdsuse eest. Miilal saab võrdsus ja kuidas see üldse peaks välja nägema, on raske öelda. Kuid tolerantsem on lihtsam olla. Tõesti, olgem tolerant- sed!